

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2021. február 12.
(OR. en)

5186/21

Intézményközi referenciaszám:
2018/0235 (NLE)

RECH 10
COMPET 15
ATO 4
CADREFIN 11

JOGALKOTÁSI AKTUSOK ÉS EGYÉB ESZKÖZÖK

Tárgy: A TANÁCS HATÁROZATA a Fúziósenergia-fejlesztési és ITER Európai
Közös Vállalkozás létrehozásáról és részére kedvezmények nyújtásáról
szóló 2007/198/Euratom határozat módosításáról

A TANÁCS (Euratom) 2021/... HATÁROZATA

(...)

**a Fúzióenergia-fejlesztési és ITER Európai Közös Vállalkozás létrehozásáról
és részére kedvezmények nyújtásáról szóló
2007/198/Euratom határozat módosításáról**

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 47.cikke
harmadik és negyedik bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) Az Euratom, Kína, India, Japán, Dél-Korea, az Orosz Föderáció és az Egyesült Államok 2006 novemberében aláírta az ITER projekt közös megvalósítása érdekében az ITER Nemzetközi Fúzióenergia-fejlesztési Szervezete létrehozásáról szóló megállapodást¹(a továbbiakban: az ITER-megállapodás). Az Euratom – amely a fogadó fél az ITER-megállapodás értelmében – vezető szerepet vállalt a projektben.
- (2) A 2007/198/Euratom határozattal² a Tanács létrehozta a Fúzióenergia-fejlesztési és ITER Európai Közös Vállalkozást (Fusion for Energy) (a továbbiakban: a közös vállalkozás) azzal a céllal, hogy az biztosítsa az Euratom hozzájárulását az ITER Nemzetközi Fúzióenergia-fejlesztési Szervezethez és a tágabb megközelítés keretében Japánnal közösen folytatott tevékenységekhez, valamint hogy előkészítse és koordinálja azt a munkát, amely egy demonstrációs fúziós reaktor és a kapcsolódó létesítmények megépítésének előkészítésére irányul.

¹ HL L 358., 2006.12.16., 62. o.

² A Tanács 2007/198/Euratom határozata (2007. március 27.) a Fúzióenergia-fejlesztési és ITER Európai Közös Vállalkozás létrehozásáról és részére kedvezmények nyújtásáról (HL L 90., 2007.3.30., 58. o.).

- (3) A 2007/198/Euratom határozat 5. cikke úgy rendelkezik, hogy a közös vállalkozásnak a Bizottság (EU) 1271/2013 felhatalmazáson alapuló rendelete¹ elvein alapuló, külön pénzügyi szabályzattal kell rendelkeznie, amely – a Bizottsággal folytatott előzetes konzultáció függvényében – eltérhet az említett felhatalmazáson alapuló rendeletről, ha a közös vállalkozás sajátos működési igényei úgy kívánják. A költségvetés végrehajtását a közös vállalkozás pénzügyi szabályzatának IV. címe szabályozza.
- (4) A 2007/198/Euratom határozat előírta a közös vállalkozás számára szükségesnek ítélt pénzügyi referenciaösszeget, meghatározva az Euratom által az említett összeghez nyújtandó teljes hozzájárulás indikatív összegét is, amelyet a Szerződés 7. cikke alapján elfogadott közösségi kutatási és képzési programokon keresztül vagy a Tanács által elfogadott bármely más határozat révén kell rendelkezésre bocsátani.

¹ A Bizottság 1271/2013/EU felhatalmazáson alapuló rendelete (2013. szeptember 30.) a 966/2012/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet 208. cikkében említett szervekre vonatkozó pénzügyi keretszabályzatról (HL L 328., 2013.12.7., 42. o.).

- (5) A 2013/791/Euratom tanácsi határozat¹ módosította a 2007/198/Euratom határozatot abból a célból, hogy lehetővé tegye a közös vállalkozás tevékenységeinek finanszírozását a 2014–2020-as időszakra vonatkozó, az 1311/2013/EU, Euratom tanácsi rendelettel² megállapított többéves pénzügyi keret időtartamára.
- (6) Az ITER-projekt új – a projektirányítás fejlesztésének részeként elkészült – alapkoncepciója 2016-ban és 2017-ben elnyerte az ITER-Tanács támogatását, majd később alapul szolgált a közös vállalkozás finanszírozási igényeinek becsléséhez. Az új alapkoncepció aktualizált ütemterve szerint az „első plazma” megvalósítása 2025 decemberére, a teljes teljesítményű, deutérium-trícium fűtőanyag felhasználásával történő üzemelés pedig 2035-re várható. Ez az ütemterv nem számol az előre nem látható eseményekkel, tehát azon a feltételezésen alapul, hogy az összes jelentős kockázatot csökkenteni kell.

¹ A Tanács 2013/791/Euratom határozata (2013. december 13.) a Fúzióenergia-fejlesztési és ITER Európai Közös Vállalkozás létrehozásáról és részére kedvezmények nyújtásáról szóló 2007/198/Euratom határozat módosításáról (HL L 349., 2013.12.31., 100. o.).

² A Tanács 1311/2013/EU, Euratom rendelete (2013. december 2.) a 2014–2020-as időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről (HL L 347., 2013.12.20., 884. o.).

- (7) 2018. április 12-én a Tanács megerősítette, hogy az Euratom továbbra is elkötelezett az ITER-projekt sikeres megvalósítása iránt, és megbízta a Bizottságot, hogy az ITER-Tanács egyik miniszteri szintű ülésén hagyja jóvá az Euratom nevében az ITER projekt új alapkoncepcióját. A Tanács egyúttal azt kérte, hogy a közös vállalkozás folytassa jelentéstételi és felülvizsgálati feladatainak ellátását a 2010. július 12-i tanácsi következtetésekkel összhangban, és rendszeres időközönként végezzen független értékelést az ITER projekt előrehaladásáról, elsősorban a teljesítményre és a projektirányításra összpontosítva – ideértve a költségek korlátok között tartását, az ütemtervnek megfelelő projektellenőrzést és a kockázatkezelést is.
- (8) E határozat lehetővé teszi majd az Euratom kutatási és képzési programja által finanszírozott tevékenységekkel való szinergiákat és e tevékenységek kiegészítését. Az ITER sikeres megépítése és üzemeltetése kritikus fontosságú az európai fúziósenergia-útiterv szempontjából, amelyet a fúziósenergia-kutatásban érdekelt összes európai fél támogat.
- (9) Az Európai Parlament és a Tanács a 2021–2027-es időszakra vonatkozó, az (EU, Euratom) 2020/2093 tanácsi rendelettel¹ megállapított többéves pénzügyi keretben (a továbbiakban: a 2021–2027-es többéves pénzügyi keret) folyó áron 5 614 000 000 EUR-ban határozta meg az ITER-hez nyújtható Euratom-hozzájárulás felső összeghatárát.
- (10) Maradéktalanul tiszteletben tartva a tagállamok jogát a saját energiaszerkezetüket érintő döntések meghozatalára, az e határozat szerinti fellépések hozzájárulhatnak az európai fúziósenergia-útiterv céljainak megvalósításához.

¹ Tanács (EU, Euratom) 2020/2093 rendelete (2020. december 17.) a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről (HL L 433I ., 2020.12.22., 11. o.).

- (11) A minőségi jogalkotásról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodás¹ (22) és (23) bekezdése értelmében az ITER-t a nyomon követésre vonatkozó konkrét követelmények szerint gyűjtött információk alapján kell értékelni, ugyanakkor el kell kerülni a túlszabályozást és az adminisztratív terheket. E követelmények adott esetben mérhető mutatókat is magukban foglalhatnak, amelyek alapul vehetők az ITER hatásainak értékeléséhez. A Bizottság az értékelések elvégzését követően közli megállapításait az Európai Parlamenttel, a Tanáccsal, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsággal és a Régiók Bizottságával. Ha az utólagos és a félidős értékelés időben közel esik egymáshoz, lehetővé kell tenni a két értékelés egyetlen, az összevont időszakra vonatkozó kombinált értékelésbe való foglalását.

¹ HL L 123., 2016.5.12., 1. o.

- (12) Az (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendelettel¹ (a továbbiakban: a költségvetési rendelet), a 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelettel², valamint a 2988/95/EK, Euratom³, a 2185/96/Euratom, EK⁴ és az (EU) 2017/1939 tanácsi rendelettel⁵ összhangban az Unió pénzügyi érdekeit arányos intézkedések útján kell védeni, ideértve a szabálytalanságok – többek között a csalás – megelőzésére, feltárására, korrekciójára és kivizsgálására, az elveszített, jogalap nélkül kifizetett vagy szabálytalanul felhasznált források visszafizettetésére, valamint adott esetben a közigazgatási szankciók kiszabására vonatkozó intézkedéseket.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2018/1046 rendelete (2018. július 18.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 193., 2018.7.30., 1. o.).

² Az Európai Parlament és a Tanács 883/2013/EU, Euratom rendelete (2013. szeptember 11.) az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 248., 2013.9.18., 1. o.).

³ A Tanács 2988/95/EK, Euratom rendelete (1995. december 18.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről (HL L 312., 1995.12.23., 1. o.).

⁴ A Tanács 2185/96/Euratom, EK rendelete (1996. november 11.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról (HL L 292., 1996.11.15., 2. o.).

⁵ A Tanács (EU) 2017/1939 rendelete (2017. október 12.) az Európai Ügyészség létrehozására vonatkozó megerősített együttműködés bevezetéséről (HL L 283., 2017.10.31., 1. o.).

Így különösen az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) a 2185/96/Euratom, EK és a 883/2013/EU, Euratom rendelettel összhangban hatáskörrel rendelkezik arra, hogy igazgatási vizsgálatokat – többek között helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat – végezzen annak megállapítása céljából, hogy történt-e olyan csalás, korrupció vagy bármely más jogellenes tevékenység, amely sérti az Unió pénzügyi érdekeit. Az Európai Ügyészség az (EU) 2017/1939 rendelettel összhangban hatáskörrel rendelkezik arra, hogy nyomozást és vádhatósági eljárást folytasson az (EU) 2017/1371 európai parlamenti és tanácsi irányelv¹ értelmében az Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekmények esetében. A költségvetési rendelettel összhangban minden olyan személynek vagy szervezetnek, aki, illetve amely uniós forrásokban részesül, maradéktalanul együtt kell működnie az Unió pénzügyi érdekeinek védelme céljából, biztosítania kell a Bizottság, az OLAF, a Számvevőszék, valamint – az (EU) 2017/1939 rendelet alapján megerősített együttműködésben részt vevő tagállamok esetében – az Európai Ügyészség számára a szükséges jogokat és hozzáférést, valamint gondoskodnia kell arról, hogy az uniós források felhasználásában részt vevő harmadik felek ezekkel egyenértékű jogokat biztosítsanak.

- (13) Ennek a határozatnak a közösségi finanszírozás láthatóságát olyan koherens, eredményes és arányos, célirányos tájékoztatás segítségével kell biztosítania, amely többféle közönségnek, például a médiának és a lakosságnak is szól.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/1371 irányelve (2017. július 5.) az Unió pénzügyi érdekeit érintő csalás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről (HL L 198., 2017.7.28., 29. o.).

- (14) A 2007/198/Euratom határozatot módosítani kell annak érdekében, hogy a közös vállalkozás tevékenységeit és a Bizottság kapcsolódó tevékenységeit finanszírozni lehessen az Európai Unió általános költségvetéséből a 2021–2027-es időszakban.
- (15) Az ITER-projekt sikeres befejezésének és a támogatásnak az adott szakterületen a 2021–2027-es többéves pénzügyi keret kezdő időpontjától való nyújtása folytonosságának biztosítása érdekében e határozatot visszaható hatállyal, 2021. január 1-jétől kell alkalmazni és annak sürgősen hatályba kell lépnie.
- (16) A 2007/198/Euratom határozatot ezért ennek megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A 2007/198/Euratom határozat a következőképpen módosul:

1. A 4. cikk a következőképpen módosul:

a) A (3) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(3) Az Euratom által a közös vállalkozás számára a 2021 és 2027 közötti időszakra nyújtandó hozzájárulás indikatív összege – ideértve az ugyanerre az időszakra a (4) bekezdésben említett kapcsolódó támogató kiadásokat is – folyó áron 5 614 000 000 EUR.”

b) A cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(4) A (3) bekezdésben említett összegből fedezhetők az előkészítési, nyomonkövetési, kontroll-, ellenőrzési, értékelési és egyéb tevékenységekre vonatkozó költségek, az egyéb, e határozattal kapcsolatos irányítási és végrehajtási tevékenységek és kiadások – az igazgatási kiadásokat is beleértve –, valamint az e határozat célkitűzései elérésének értékelése is. Az összeg ezenfelül fedezheti a tanulmányokkal, szakértői ülésekkel, továbbá az elsősorban az információk feldolgozását és cseréjét célzó, IT-hálózatokkal – többek között az intézményi IT-eszközökkel – kapcsolatos kiadásokat, valamint az e határozattal kapcsolatos irányítás biztosításához szükséges egyéb technikai és igazgatási segítségnyújtást.”

2. Az 5b. cikket el kell hagyni.
3. A határozat a következő cikkel egészül ki:

„5c. cikk

Értékelés

- (1) Ezen határozat végrehajtásának értékelését rendszeresen és a kellő időben el kell végezni ahhoz, hogy annak eredményei a döntéshozatali folyamatban felhasználhatók legyenek.
- (2) Amint elegendő információ áll rendelkezésre e határozatnak a 2021 és 2027 közötti időszakban történő végrehajtásáról, a Bizottság legkésőbb 2024-ig elvégzi e határozat végrehajtásának félidős értékelését.
- (3) E határozat végrehajtásának végén, de legkésőbb a 4. cikkének (3) bekezdésében meghatározott időszak végét követő négy éven belül a Bizottság elvégzi e határozat végrehajtásának végső értékelését.
- (4) A Bizottság az értékelések megállapításait és kapcsolódó észrevételeit közli az Európai Parlamenttel, a Tanáccsal, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsággal és a Régiók Bizottságával.”

4. A határozat a következő cikkel egészül ki:

„5d. cikk

Kommunikáció, láthatóság és nyilvánosság

- (1) A közösségi támogatás címzettjeinek fel kell tüntetniük az említett támogatások eredetét, és különösen a tevékenységek és azok eredményeinek népszerűsítése során biztosítaniuk kell a közösségi támogatás láthatóságát azáltal, hogy következetes, hatékony és arányos célzott tájékoztatást nyújtanak többféle célközönségnek, köztük a médiának és a nyilvánosságnak.
- (2) A Bizottság tájékoztatási és kommunikációs tevékenységeket végez e határozathoz, a határozat alapján végzett tevékenységekhez és az elért eredményekhez kapcsolódóan. Az e határozat végrehajtására elkülönített pénzügyi források az Unió politikai prioritásaira vonatkozó intézményi kommunikációhoz is hozzájárulnak, amennyiben e prioritások kapcsolódnak az 1. cikkben említett célkitűzésekhez.”

2. cikk

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ezt a határozatot 2021. január 1-jétől kell alkalmazni.

Ennek a határozatnak a tagállamok a címzettjei.

Kelt ...,

*a Tanács részéről
az elnök*
